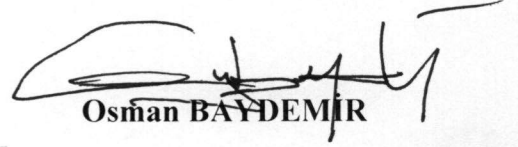
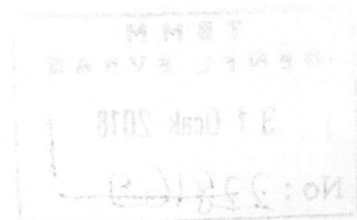
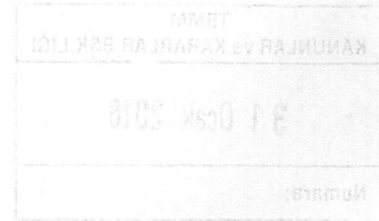

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2016 yılı Kasım ayında yürürlüğe giren 677 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) nedeniyle eğitim hakkı engellenen tutuklu/hükümlü yurttaşların yaşamış oldukları mağduriyetin tespiti ve bu mağduriyetlerin giderilmesi için alınması gereken önlemlerin alınması amacıyla Anayasanın 98 ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Osman BAYDEMİR

Şanhurfa Milletvekili

GEREKÇE

15 Temmuz Darbe girişiminin ardından ilan edilen OHAL rejimi ile birlikte Türkiye'nin taraf olduğu temel hak ve özgürlükleri düzenleyen uluslararası sözleşmeler başta olmak üzere Anayasa askıya alınmış ve siyasi haklardan, sosyal ve ekonomik haklara kadar temel hak ve özgürlükler yok sayılmıştır.

Adalet Bakanlığınca 2017 yılı Eylül ayında kamuoyuna açıklanan bilgilerde cezaevlerinde tutuklu/hükümlü kalmakta olan öğrenci sayısının 69 bin 301 olduğu yer almıştır. Tutuklu/hükümlü öğrenciler cezaevlerinde bulundukları süre içerisinde kaldıkları cezaevinin ve öğrenim kaydının bulunduğu okul idaresinin keyfi tutumu ile adeta ek bir cezalandırma yöntemi olarak uygulanan uzun tutukluluk sürelerinden kaynaklı olarak eğitim hakkı ihlaline maruz kalmaktadırlar. Hâlihazırda devam eden bu hukuksuzluğun giderilmesi gerekirken, hukuksuzluk OHAL rejimi ile yasal kılıfa büründürülmüş ve 2016 yılı Kasım ayında yayınlanan 677 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile örgüt üyeliğinden tutuklu ve hükümlü bulunan kişilerin sınava girme hakları ellerinden alınmıştır.

1982 Anayasası'nın 42 nci maddesi, ***"Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz."*** şeklinde açık hüküm belirtmiştir. Bu hüküm herhangi bir ayırım gözetilmeksizin herkesin, eşit eğitim hakkına sahip olduğunu ve olması gerekliliğini ortaya koymuştur. Devletin, eğitimi hiçbir ayrıma tabi tutmadan herkese parasız olarak sağlaması gerektiği ortaya konulurken; kendisi dışında kurum, kişi veya dinamiklerin temel bir hak olan eğitim hakkının kullanılmasını engelleyen uygulama veya girişimlerine son verecek tedbirleri almakla yükümlü olduğunu da vurgulamaktadır.

Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler de temel hak olan eğitim hakkına ilişkin kapsayıcı yükümlülükler içermektedir. Bu bağlamda; Eğitim hakkı, Birleşmiş Milletler Örgütü, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü, Avrupa Konseyi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı gibi uluslararası kuruluşlar tarafından uluslararası hukukun en temel konularından biri olarak temel alınmış ve bildirge, sözleşme, tavsiye, karar, ilke, vb. nitelikte çok sayıda uluslararası ve bölgesel insan hakları belgesinde yer almıştır.

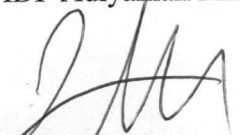
Temel hak olan Eğitim Hakkı ilk defa İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nde ***“Herkes eğitim hakkına sahiptir”*** şeklinde açık bir hükümle yer almıştır. Yine bir diğer uluslararası sözleşme de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesidir. Sözleşmenin Ek 1 Protokolün 2 nci maddesinde eğitim ve öğretim hakkı, ***“Hiç kimse eğitim hakkından yoksun bırakılamaz. Devlet, eğitim ve öğretim alanında yükleneceği görevlerin yerine getirilmesinde, ana babanın bu eğitimin kendi dini ve felsefî inançlarına göre yapılmasını sağlama haklarına saygı gösterir.”*** şeklinde açık hüküm belirtilerek düzenlemiştir.

Türkiye'nin tüm bu taraf olduğu uluslararası sözleşmeler Cezaevlerinde tutuklu/hükümlü bulunmakta olan yurttaşların temel hakkı olan eğitim hakkının kullanımı ile devletin yükümlülüklerini ortaya koyarken bugün gerek hükümlü ve gerekse de *'suçları sabit görülmeyen'*, henüz kovuşturma aşamasında olan ve beraat etmesi olası yurttaşların eğitim hakkı gasp edilmektedir.

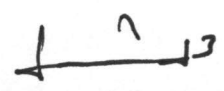
Kanun Hükmünde Kararname ile eğitim hakkı gasp edilen tutuklu/hükümlü yurttaşların yaşamış oldukları mağduriyetlerin tespiti ve bu mağduriyetlerin giderilmesi için alınması gereken yasal önlemlerin belirlenmesi amacıyla meclis araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

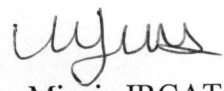

Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

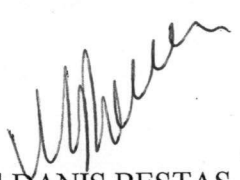

Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

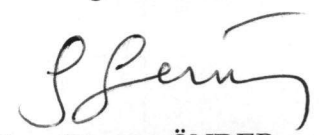

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

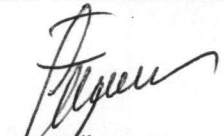

Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

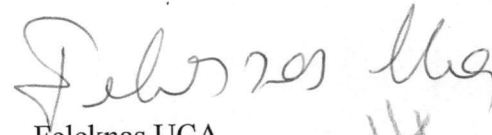

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

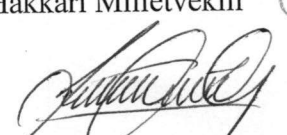

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

Hıyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nihat AKDOĞAN
HDP Hakkari Milletvekili